

Det har, som anført andet sted, vist sig vanskeligt at få afsluttet revurderingen af bekæmpelsesmidler, hvilket var baggrunden for opstramningen af kemikalieloven i 1994. I den forbindelse blev en række midler indeholdende 7 forskellige aktivstoffer forbudt. Den intensiverede indsats for at få forbudt særligt skadelige bekæmpelsesmidler kan dog først for alvor forventes at få en betydning for forbruget i 1996 og 1997. Der er således endnu ikke basis for at inddrage bekæmpelsesmidlernes sundhedsmæssige og miljømæssige egenskaber i vurderingen af forbruget. Det kan dog nævnes, at forbruget af bekæmpelsesmidler, der i sundhedsmæssig sammenhæng er klassificerede som giftige eller meget giftige, er reduceret.

3. Indretningen af afgiften.

Der er i forvejen afgifter på bekæmpelsesmidler. Efter lov om kemiske stoffer og produkter opkræves årligt en afgift på 3 pct. af engrosværdien af alle bekæmpelsesmidler. Efter lov om visse miljøafgifter opkræves en afgift på 20 pct. af engrosværdien af de bekæmpelsesmidler, der ved lovens ikrafttræden var godkendt (15. juni 1982). Denne afgift omfatter dog alene bekæmpelsesmidler, der sælges i pakninger med højst 1 kg eller 1 liter. Provenuet af de to afgifter var i 1994 på henholdsvis ca. 37 mill. kr. (vedrørende 1993 salget) og ca. 12 mill. kr. Begge disse afgifter foreslås opløst af denne afgift.

Den foreslåede afgift vil omfatte alle bekæmpelsesmidler, der er omfattet af den nuværende definition af bekæmpelsesmidler i lov om kemiske stoffer og produkter. Det vil sige, at f.eks. et nyt ukrudtsmiddel automatisk vil være omfattet af afgiftspligten efter den nye afgift, i modsætning til den eksisterende afgift på bekæmpelsesmidler i detailsalgspakninger, der alene omfattede de bekæmpelsesmidler, der var godkendt den 15. juni 1982. Derimod vil der selvstændigt skulle lovgives, hvis der måtte opstå nye områder, hvor der måtte blive markedsført kemiske stoffer og produkter m.v., der kan begrænse uønsket biologisk aktivitet.

For træbeskyttelsesmidler, slimbekæmpende midler, algemidler og rottemidler sker der ikke nogen ændring i afgiftens omfang udover, at afgiften vil skulle indbetales månedligt i stedet for årligt. Disse midler anvendes typisk uden for jordbruget, og miljøbelastningen er derfor af en anden karakter end for de andre bekæmpelsesmidler. Det er i øvrigt lagt til grund, at disse midler ikke kan erstatte de andre midler, der anvendes i jordbruget, og som foreslås belastet med en højere afgift.

Mikrobiologiske midler anvendes primært i skov- og gartneriproduktionen, men anses for at udgøre en

mindre miljøbelastning end andre bekæmpelsesmidler og foreslås derfor ikke omfattet af den forhøjede afgift.

Den højere afgift vil omfatte insektmidler, midler mod utøj på husdyr, jorddesinfektionsmidler, svampemidler, insekt- og svampemidler til plantebeskyttelse, afskrækningsmidler, ukrudtsmidler og vækstreguleringsmidler.

I forbindelse med udarbejdelse af lovforslaget har forskellige afgiftsgrundlag været overvejet:

- Afgift efter miljøbelastning.
- Afgift af mængden af aktivt stof.
- Afgift af behandlingshyppighed.
- Afgift af grossist eller detailværdien.

En afgift efter et miljøbelastningsindex vil principielt være optimalt med henblik på at reducere de uheldige miljøvirkninger. De forskellige bekæmpelsesmidler belaster miljøet på flere forskellige måder og i forskelligt omfang. Det er ikke muligt utvetydigt at sammenveje de forskellige miljøskader (rigdom i flora og fauna, grundvand, sundhed for brugerne etc.) i et enkelt mål. Det vil derimod i teorien være muligt at udarbejde tilnærmede delmål for de enkelte områder, hvor bekæmpelsesmidler belaster miljøet, men næppe uden en vis usikkerhed. Der er dog endnu ikke udarbejdet sådanne delmål, der med rimelig sikkerhed svarer til den faktiske miljøbelastning. Regeringen har ladet arbejdet med udarbejdelsen af sådanne delmål intensivere, men der er ikke udsigt til, at arbejdet, der har karakter af grundforskning, vil være kommet så langt inden for den nærmeste fremtid, at man kan anvende delmålene operativt i en afgiftslovgivning. Når arbejdet er videre fremskredet, vil regeringen tage spørgsmålet op, om i hvilket omfang bekæmpelsesmiddelafgiften skal baseres på sådanne delmål.

En afgift af mængden af aktivt stof vil i mange tilfælde virke meget tilfældig og ikke nødvendigvis have sammenhæng til de enkelte midlers miljøbelastning. Der er meget store forskelle mellem de forskellige stoffers biologiske aktivitet. I de senere år er der blevet introduceret en række midler (minimidler), der er højaktive, således at der skal bruges en meget mindre mængde til bekæmpelse af et givet skadedyrs- eller ukrudtsangreb m.v. end de midler, der tidligere har været dominerende.

En afgift på behandlingshyppigheden har også været overvejet. En afgift på behandlingshyppigheden er en afgift pr. dosis. Princippet i en sådan afgift er, at afgiften pr. ha er ens, uanset hvilket middel der anvendes. I praksis vil en sådan afgift blive fastsat til et beløb pr. kg bekæmpelsesmiddel, som afspejler den dosis pr. ha, som midlet er godkendt til.